

AKOL:n toimintasuunnitelman toteutumisen arviointi toimintakertomuksessa 2020

Vuosikokouksissa 2019 ja 2020 hyväksyttiin toimintasuunnitelmat 1.6.2019–31.5.2020 ja 1.6.2020–31.5.2021. Toimintakertomuksessa arvioidaan, miten toimintasuunnitelmissa asetetut tavoitteet ovat näkyneet ja toteutuneet toimintavuonna 2020.

Tavoitteiden alle on kirjattu toimenpiteet, joilla tavoitteisiin on pyritty, sekä arvioitu, onko tavoite saavutettu.

PERUSTEHTÄVÄ MISSIO

Liittomme on vahva aikuiskoulutuksen, aikuispedagogiikan ja vapaan sivistystyön edistäjä ja valvoja.

TULEVAISUUSKUVA VISIO

Olemme osaamisen ja aikuiskoulutuksen merkittävä vaikuttaja yhteiskunnassa.

ARVOT

YHTEISÖLLISYYS
Osallistumme avoimeen arvostavaan ja vastuulliseen yhdessä tekemiseen.

OIKEUDENMUKAISUUS
Kohtelemme kaikkia yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.

EDELLÄKÄVIJYYS
Rakennamme tulevaisuutta ennakkoluulottomalla ja aioitteellisella otteella.

STRATEGISET PAINOPISTEET

Aikuiskoulutuksen ja -opiskelijan aseman turvaaminen.

- Monimuotoinen asiantuntijuus voimavarana.
- Aikuisopettajien erityisosaamisen arvostaminen.
- Aikuiskoulutuksen merkitys osaamisen vahvistamisessa ja ylläpitämisessä.

Aikuiskoulutuksen asiantuntijoiden osaamisen kehittäminen.

- Työelämäyhteistyön ylläpitämien ja kehittäminen.
- Monipuolisten oppimisympäristöjen kehittäminen ja hyödyntäminen.
- Yhteiskunnan ja työelämän tarpeiden ennakointi.

Teemme jäsenydestämme ja järjestöstämme entistä houkuttelevampaa.

- Aikuisopettajien liitto on haluttu ja arvostettu kehittäjäkumppani.
- Aikuiskoulutus on tulevaisuuteen sijoittamista.
- Aikuisopettajien liiton jäsenyys tuo uskottavuutta ja vaikuttavuutta.

Puheenjohtajan katsaus

Toimintavuosi 2020 oli toiminnan kannalta hyvin erikoinen johtuen COVID-19-pandemiasta. Alkuvuosi aloitettiin normaalilla toiminnalla, mutta maaliskuusta eteenpäin toiminta muuttui lähes kokonaan etätoiminnaksi. AKOL on toiminut jo vuosia kokousten osalta osittain etänä, joten se ei hallitustoiminnalle tuottanut suurempia haasteita. Pitkän vuoden aikana totesimme kuitenkin, että kasvokkain tapahtuva toiminta on ay-toiminnan suola. AKOL:n hallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa, joista 3 päästiin toteuttamaan lähikokouksena. Lisäksi vuosikokous pidettiin pienemmällä kokoonpanolla rajoitukset huomioiden lähikokouksena, tosin poikkeukselliseen aikaan eli elokuussa. AKOL:n sisäiset työryhmät (koulutuspoliittinen, tulo- ja palkkapolitiittinen sekä järjestö- ja viestintäpoliittinen) kokoontuivat vuoden aikana muutamia kertoja sähköisesti käyden läpi ajankohtaisia asioita sekä suunnitellen ja kehittämisen AKOL:n toimintaa. Koulutustiimi kokoontui sähköisesti. Hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin poikkeustilanteen takia elokuussa hybridimallina eli osa oli kokouksessa läsnä ja osa etänä. Vuosikokousseminaari tammikuussa 2020 päästiin toteuttamaan lähiseminaarina. Edellä mainituissa tilaisuuksissa kehitettiin myös liiton toimintaa.

Puheenjohtaja hyödynsi yhteistyökumppaneiden tapaamisissa koko hallituksen osaamista, ja jokainen hallituksen jäsen (ja varajäsen) pääsi aidosti vaikuttamaan hallitustyöskentelyyn. Tiivistimme myös yhteistyötä AKOL:n jäsenyhdistyksiin sekä paikallisyhdistysten AKOL:n jäseniin.

AKOL vahvisti yhteistyötä myös OAO:n sisällä ja oli aktiivinen vaikuttaja. OAJ:n sisällä tapasimme säännöllisesti sekä neuvottelijoita että asiantuntijoita. Yhteistyö Kansalaisopistojen liiton KoL:n kanssa oli tuloksellista.

Liiton taloutta seurattiin tarkasti. Jäsenmäärä jatkoi pientymistään myös vuonna 2020. Vuoden alussa se oli 1991 jäsentä ja vuoden lopussa 1940 jäsentä. Jäsenmäärän myötä myös tulot pienentyivät hieman sekä jäsenmaksutuottojen (0,2 % AKOL:n osuus) että OAJ:n tukimaksujen muodossa. COVID-19-pandemian takia AKOL ei pystynyt toteuttamaan suunniteltuja tapahtumia jäsenistölleen, kuten AktiiviOPE-seminaaria ja opintomatkaa. Tämän vuoksi talous vuodelta 2020 jäi vahvasti ylijäämäiseksi.) AKOL:n puheenjohtajalle ostettiin edelleen työaika 2 päivää viikossa eli 40 % työajasta. AKOL:n vuoden 2020 tilikauden ylijäämä oli 101 592,05 euroa.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelman tavoitteet, niiden toteutuminen ja arviointi

1. AKOL parantaa jäsenistön palkkauksellista asemaa, kehittää sopimusmääräyksiä ja -tulkintoja sekä valvoo, että nykyisiä sopimusmääräyksiä noudatetaan

Tavoitetila:

- Vaikutetaan vapaan sivistystyön opettajien työehtosopimukseen ja niiden kehittämiseen.
- Vaikutetaan vuosityöajan ja muiden työehtosopimusten kehittämiseen sekä tulkintojen selkeyteen ja oikeellisuuteen.
- Käydään aktiivista vuoropuhelua alueellisten ja paikallisten toimijoiden kanssa sopimukseen liittyen.
- Tavoitellaan kokoaikaisia toistaiseksi voimassa olevia työsopimuksia.
- Turvataan ammatillisten opettajien palkkataso ja vaikutetaan opettajien virka- ja työehtosopimusten säilyttämiseen.

Tehdyt toimenpiteet:

- AKOL asetti tavoitteet sopimusneuvotteluja varten prioriteettijärjestykseen ja ne toimitettiin suoraan OAJ:n neuvottelijoille. Tavoitteet koskivat seuraavia sopimuksia ja niiden liitteitä.
  - OVTES Osio C Liite 1 (nykyään pelkkä Osio C)
  - OVTES Osio F Liite 12 kansalaisopistot
  - AVAINOTES Osio C Liite 10
  - AVAINOTES Osio E Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus
  - AVAINOTES Osio F Liite 1 kansalaisopistot
  - Sivista: Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimus.
- Teimme yhteistyötä Opettajien työttömyyskassan kanssa työttömyysturvan muuttuessa. Esimerkiksi uusia opettajien työttömyystilanteen ohjeita päivitettiin.
- AKOL oli aktiivisesti mukana asettamassa tavoitteita ja painopisteitä yhdessä OAJ:n neuvottelijoiden kanssa KT:n ja OAJ:n työryhmätyöskentelyyn, jonka tavoitteena on Osio F sopimusten kehittäminen.

Tavoitteet toteutuivat osittain, ja uusi opetusalan sopimus hyväksyttiin 27.5.2020. Uusi sopimuskausi on 1.4.2020–28.2.2022. Sopimusratkaisussa monet keskeiset tavoitteet saavutettiin joko kokonaan tai osittain. Kaikki tavoitteet olivat osa AKOL:n keskeistä ja jatkuvaa edunvalvontaa.

2. AKOL varmistaa järjestön ja jäsenistön toimintaedellytykset rakenteellisissa uudistuksissa

Tavoitetila:

- Ammatillisen koulutuksen voimavarat palautetaan vähintään leikkauksia edeltävälle tasolle.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoitus saadaan kestäväälle pohjalle.
- Jatkuvaan oppimiseen on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset.

Tehdyt toimenpiteet:

- Kävimme tavoitteiden mukaista keskustelua sekä OAJ:n sisällä että koulutuksen rahoittajien, päättäjien ja ammatillisen koulutuksen verkoston kanssa.
- Teimme tiivistä yhteistyötä jäsenyhdistyksien, valtakunnallisten yhdistyksien, OAO:n sekä OAJ:n hallituksen ja toimikuntien kanssa.
- Tiedotimme aikuiskoulutuksen painoarvosta ja tärkeydestä työllistämässä ja kilpailukyvyyn edistämässä päättäjille mm. Opettaja-lehdessä.
- Olimme aktiivisesti mukana ottamassa kantaa jatkuvan oppimisen uudistukseen ja sen sisältöihin.
- Osallistuimme OAJ:n lausunnon tekemiseen koskien lakiluonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamiseksi ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi.
- TES-neuvojat, puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet olivat paikallisten toimijoiden tukena neuvottelutilanteissa.

Tavoitteet toteutuivat osittain. Työ jatkuu aktiivisesti edelleen mm. jatkuvan oppimisen uudistuksen kohdalla

3. AKOL vaikuttaa siihen, että jäsenten työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat

Tavoitetila:

- Edistämme AKOL:n jäsenten työhyvinvointia ja -turvallisuutta.
- Työhyvinvointi huomioidaan AKOL:n koulutuksissa ja toiminnan sisällöissä. Hyödynnetään AKOL:n työkykytalomallia.
- AKOL:n jäsenten työn mitoitus on oikeassa suhteessa työkuormaan ja opiskelijoiden tuen tarpeeseen.

Tehdyt toimenpiteet:

- AKOL:n Facebook-kanavalle vietiin työhyvinvointiin liittyviä videoita.
- AKOL:n nettisivuilla julkaistiin työhyvinvointia tukevia blogikirjoituksia, joista jäsenet saivat vertaistukea.
- Jäsenistölle toteutettiin kysely etätöystä: jäsenet saivat purkaa tuntojaan erityisesti etätökokemuksista COVID-19-pandemian aikana. Kyselyn tuloksia jaettiin OAJ:n eri ryhmissä ja se sai näkyvyyttä.
- AKOL:n edustaja oli mukana OAJ:n uudessa työhyvinvointiryhmässä.
- AKOL järjesti sadalle jäsenelleen mahdollisuuden osallistua verkossa Antti Railion joulukonserttiin.
- AKOL:n aiemmin luoma työkykytalomalli oli edelleen jäsenten käytettävissä. Työkykytalomallin tavoitteena oli herätellä jäseniä oman työhyvinvointinsa ylläpitämiseen ja parantamiseen.
- Välitimme jäsenille OAJ:n tuottamaa tietoa työhyvinvoinnista; jäsenet edistivät sen pohjalta työhyvinvointia omissa työyhteisöissään.
- Vaikutimme OAJ:n työryhmissä opettajien työn mitoitukseen mm. seuraamalla vuosityöajan vaikutuksia. Nostimme esille eri foorumeilla aikuisopiskelijoiden lisääntyneen tuen tarpeen.
- AKOL myönsi jäsenyhdistyksille avustuksia jäsenyhdistyksen järjestämään työhyvinvointiin liittyvään tapahtumaan. Avustus oli 30 euroa osallistuvaa jäsentä kohden. Tapahtumien järjestämistä rajoitti COVID-19-pandemia.
- Työhyvinvointi ja -turvallisuus huomioitiin myös osana TES-neuvotteluja.

Tavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin olosuhteisiin nähden hyvin. Toiminnassa alettiin hyödyntää uudella tavalla digitaalisia välineitä ja kanavia. Työhyvinvointiteema nousi näkyvästi esille toiminnassa ja koettiin tarpeelliseksi jatkaa teemaa tulevana toimintavuonna.

4. AKOL edistää kasvatusta-, koulutus- ja tutkimusalan henkilöstön tehtäväkuvien kehittämistä, jotta työ turvataan muuttuvassa toimintaympäristössä

Tavoitetila:

- Aikuisopettajan identiteetti on vahva.
- Aikuiskoulutuksen arvostus kasvaa: aikuispedagogiikan, ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen tarve ja merkitys ymmärretään.
- Aikuiskoulutus kokonaisuudessaan nostetaan vahvasti esille yhteiskunnallisessa jatkuvan oppimisen keskustelussa.
- Opettajan työtehtävät on määritelty ja rajattu selkeästi kaikissa AKOL:n sopimusalojen oppilaitoksissa
- Työ voidaan toteuttaa pedagogisesti laadukkaasti ja se vastaa työelämän vaatimuksia.
- Seuraamme aktiivisesti työelämän muutoksia ja tiedotamme niistä jäsenille ajantasaisesti. Opettajien osaaminen kehittyy muutoksien ja koulutuspoliittisten ratkaisujen mukaisesti.

- Yhteistyö aikuispedagogiikan tutkimuksen ja aikuiskasvatustieteiden tutkimusta toteuttavien korkeakoulujen kanssa toimii. Yhteistyö opettajakouluttajien kanssa käynnistyy.
- Opettajien jatkuva ammatillisen osaamisen ylläpitäminen työpaikoilla on mahdollista.
- Opettajien täydennyskoulutus toimii: opettajille on tarjolla tarpeenmukaista koulutusta esim. pedagogiikkaan, ohjaukseen ja digitaalitoihin.

Tehdyt toimenpiteet:

- Keskustelua ammatillisen aikuiskoulutuksen virallisesta asemasta pidettiin edelleen yllä, koska aikuisopettajat näkivät oman työnsä tarpeen ja erityisyyden vahvana.
- Webinaarina järjestetyn edunvalvontakoulutuksen teemana oli mm. vuosityöaika.
- AKOL:n TES-neuvojat olivat jäsenten käytävissä ja ongelmia ratkottiin myös OAJ:n asiantuntijoiden kanssa.
- Hallituksen jäsenet olivat yhteydessä jäsenyhdistyksiin.
- Nostimme keskusteluissa esille tutkimuksellista tietoa aikuispedagogiikasta ja yhteistyö Aikuiskasvatuksen tutkimusseuran kanssa aloitettiin. Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivillä helmikuussa 2020 Rovaniemellä AKOL veti työpajan aiheesta ”Reformin jälkeinen aikuiskoulutus”. Yhteistyöstä seurasi pyyntö kirjoittaa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta alan tieteelliseen julkaisuun. Petri Karoskosken kirjoittama ansiokas artikkeli ”Ristiriitainen reformi” julkaistiin Aikuiskasvatuksessa (4/2020).
- Aikuisopettajan identiteettiä vahvistava artikkeli julkaistiin Opettaja-lehdessä.
- Seurasimme aktiivisesti ennakoitietoa työelämän muutoksista. Uuden hallitusohjelman koulutuspoliittisten tavoitteiden vaikutuksia ja mahdollisuuksia pohdittiin OAJ:n eri työryhmissä. Esimerkiksi aikuiskoulutustyöryhmässä tuotettiin ehdotuksia jatkuvan oppimisen uudistamisen konkreettisiksi toimiksi. Tulokset löytyvät OAJ:n sivuilta.

Tavoitteiden toteutumisessa onnistuttiin osin. Monet tavoitteet vaativat pitkäkestoista vaikuttamista monella eri tasolla.

5. AKOL vaikuttaa siihen, että koulutusta uudistetaan tuntuvin panostuksin

Tavoitetila:

- Aikuiskoulutuskentän viestit kuullaan sekä OAJ:n sisällä että koulutuksen vaikuttajaverkostoissa.
- Jatkuva oppiminen on taloudellisesti mahdollista kaikille aikuisille.
- Yhteistyö oppilaitosten ja TE-palvelujen kesken on sujuvaa sekä opettajien osaamista hyödynnetään yhteistyössä.
- Opettajat osallistuvat osaamistarpeiden ennakointiin; oppilaitokset pystyvät vastaamaan nopeisiin työvoimatarpeisiin.

Tehdyt toimenpiteet:

- Kävimme tavoitteiden mukaista keskustelua OAJ:n sisällä eri toimikunnissa.
- Vaikuttamisen eri foorumeilla nostimme esiin huolen siitä, että aikuiskoulutus on poistettu laista.
- Osallistuimme monille foorumeille, joilla aikuiskoulutuksen rahoituksen kasvattamiseen ja hankerahoituksen suuntaamiseen pystyttiin vaikuttamaan.
- Kirjoitimme aikuiskoulutuksesta mm. blogikirjoituksia.

- Opettajan ääni -julkaisuissa OAJ:n Facebookissa ja nettisivuilla tuotiin esille aikuisopettajan työn merkitystä.
- AKOL osallistui keskusteluun COVID-19-pandemian mukanaan tuomista työn muutoksista.

Aikuiskoulutuksen merkityksellisyyden esillä pitäminen on jatkuva prosessi, johon useat yhteiskunnalliset ilmiöt vaikuttavat. Siksi tämä tavoitteen toteutumisen arviointi on haastavaa.

6. AKOL vaikuttaa siihen, että koulutuksen laatu ja saavutettavuus vahvistuvat

Tavoitetila:

- Aikuisopiskelijoiden oppimisenohjauksen ja tuen resurssit lisääntyvät. Tuen resursoinnissa huomioidaan asiakkaiden monimuotoistuvat lähtökohdat.
- Kotoutumiskoulutus vakiintuu osaksi normaalia koulutusjärjestelmää. Vaikutamme siihen, että kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirtyy työ- ja elinkeinoministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön.
- Kilpailutuksen kriteereissä laatu ja tuloksellisuus painavat ja edellyttävät päteviä opettajia. Vaikutamme kotoutumiskoulutusten laatukriteereihin.
- Aiemman osaamisen tunnistamisen prosessit ovat kunnossa.
- Vapaan sivistystyön arvostus jatkuvan oppimisen toimijana vahvistuu. Vapaan sivistystyön opettajien koulutuksista ja tapahtumista tiedotetaan aktiivisesti.
- Opettajarekisteri toteutuu.

Tehdyt toimenpiteet:

- Ohjaukseen suunnattiin rahoitusta vuoden 2020 aikana mm. hallitusohjelmaan kirjauksen vuoksi ja COVID-19-pandemian takia. Olimme mukana vaikuttamassa ja nostamassa tuen tarvetta esille erityisesti aikuisten ja jatkuvan oppimisen näkökulmasta.
- Vaikutettiin eduskunnassa esitetyn kirjallisen kysymyksen laadintaan kotoutumiskoulutuksen kilpailutuksista.
- Aiemman osaamisen tunnistamisen prosessien toimimattomuudesta keskusteltiin eri tahojen (kuten OKM ja OPH) kanssa ja pyrittiin vaikuttamaan asiaan myös alueellisesti.
- AKOL ry jatkoi vahvaa panostusta vapaan sivistystyön opettajien aseman parantamiseksi mm. tekemällä tiivistä yhteistyötä Kansalaisopistojen liitto KoL ry:n kanssa. Lisäksi kohderyhmä huomioitiin kaikessa sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.
- Erityisesti vapaan sivistystyön opettajien digiloikan toteutumista seurattiin.

Tavoitteiden toteutumisessa onnistuttiin osittain. COVID-19-pandemia osin laajensi koulutuksen saavutettavuutta.

7. AKOL vahvistaa kasvatus-, koulutus- ja tutkimusalan sekä AKOL:n omaa positiivista vaikuttavuutta ja näkyvyyttä

Tavoitetila:

- AKOL ja aikuiskoulutus näkyvät eri viestintävälineiden kautta.

- Yhteydenpito jäsenyhdistyksiin toimii; kerätään tietoa kentän toimijoilta esimerkiksi jäsenkyselyllä.
- Seurataan ja tiedotetaan kansainvälisestä aikuiskoulutuksesta ja osallistutaan kv-verkostoihin. Järjestetään mahdollisesti opintomatka ulkomaille.

Tehdyt toimenpiteet

- AKOL:lla on käytössä blogialusta, sosiaalisen median kanavat ja nettisivut, joilla aktiivisesti tiedotettiin aikuiskoulutuksen ajankohtaisista asioista sekä liiton jäsenasioista. Jäsenkirje lähetettiin säännöllisesti jäsenistölle sähköpostitse. Lisäksi AKOL näkyi Opettaja-lehdessä useissa eri numeroissa.
- AKOL kartoitti ns. koronakyselyllä jäsenten kokemusta työmäärän muutoksista, työhyvinvointia sekä koulutus- ja edunvalvontatarpeita.
- AKOL jakoi EPAL-verkoston (aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi) uutiskirjeen tärkeimpiä asioita jäsenille. Hallituksen varajäsenen kautta saatiin tietoa erityisesti Itä-Aasian alueelta. Opintomatkaa ei COVID-19-pandemian vuoksi tehty.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin opintomatkaa lukuun ottamatta.

8. AKOL varmistaa, että digitalisaatiota hyödynnetään paremmin sekä järjestötyössä että kasvatus-, koulutus- ja tutkimusalalla

Tavoitetila:

- Koulutuksissa hyödynnetään digitalisaatiota: järjestään webinaareja ja koulutuksiin voi osallistua etäyhteydellä.
- Jäsenistöä kannustetaan käyttämään työssään uuden teknologian mahdollisuuksia.
- Pedagogisesta laadusta ja asiakaslähtöisyydestä huolehditaan työnantajan tuella.
- Digitaalisuus ei korvaa elävää vuorovaikutusta oppimisessa.

Tehdyt toimenpiteet:

- AKOL järjesti toimintavuoden aikana useita verkkokoulutuksia jäsenilleen.
- AKOL teki kyselyn aikuisopettajille COVID-19-pandemian vaikutuksista opettajan työhön:
  - 67% jäsenistä hyödynsi uuden teknologian tuomia mahdollisuuksia omassa työssään.
  - Koulutuksen järjestäjien tarjoama pedagoginen sekä tekninen tuki vaihtelivat hyvin voimakkaasti poikkeusaikana.
- Osallistuimme Työturvallisuuslaitoksen Tekoäly työnkehittämiseen tueksi (TeKeT) -hankkeen ohjausryhmään. Aiheesta julkaistiin nettisivuille uutinen sekä hankkeen tuottama blogiteksti. Hanke jatkuu edelleen.
- TeKeT-hankkeen työntekijät esittelivät hallitukselle hankkeen tavoitteita ja etenemistä.
- Hallitus otti käyttöönsä Teams-ohjelmiston kokousalustana. AKOL:n työryhmät käyttivät Tiimit-toimintoa kokouksissaan ja tiedostojen yhteiskäytössä. Ohjelmistoa käytettiin jäsenten koulutustilaisuuksissa.
- Yhdistys otti käyttöön sähköisen M2-matkalaskuohjelmiston sekä Netvisor-ohjelmiston ostolaskujen käsittelyyn.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain; kehitystyö on jatkuvaa.

9. AKOL vahvistaa luottamusmiesten, työsuojeluvaltuutettujen, yhdistysten puheenjohtajien ja muiden paikallisten toimijoiden toimintaedellytyksiä ja osaamista

Tavoitetila:

- Luottamushenkilöiden toimintaa tuetaan paikallis- ja aluetasolla.
- AKOL tarjoaa TES-neuvontaa omien asiantuntijoiden kautta jäsenille ja luottamusmiehille.
- Vahvistamme luottamustehtävissä toimivien osaamista ja mahdollisuuksia hoitaa tehtäviään mm. kannustamalla osallistumaan webinaareihin ja koulutuksiin sekä kouluttamalla itse.
- Järjestöyhteydet ja yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa toimii entistä paremmin.

Tehdyt toimenpiteet:

- Järjestimme verkossa OVTES ja AVAINOTES-vuosityöaikakoulutuksen sekä vapaan sivistystyön opettajille työsopimuskoulutuksen ja keskustelutilaisuuden.
- TES-neuvojat olivat jäsenten tukena.
- Hallituksen jäsenet olivat yhteydessä jäsenyhdistyksiin.
- Tehtiin edunvalvontaa tukevaa yhteistyötä muiden OAO:n valtakunnallisten yhdistysten kanssa.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain.

10. AKOL varmistaa, että luottamusmiehet ja yhteysopettajat toimivat aktiivisesti jokaisella työpaikalla

Tavoitetila:

- OAJ:n yhteysopettajaverkosto on toimiva. Paikallis- ja jäsenyhdistykset ovat päivittäneet oikeat yhteystiedot rekisteriin.
- Kehitetään edelleen vapaan sivistystyön opettajien yhteysopettajaverkosta.
- Paikallisen ja valtakunnallisen tason välinen vuorovaikutus toimii paremmin.
- Hallituksen ja yhdistysten välinen yhteistyö on jatkuvaa.
- Luottamusmiehiä ja yhteysopettajia koulutetaan tarpeiden mukaisesti.

Toteutus:

- Vapaan sivistystyön opettajien yhteysopettajaverkoston kokoaminen aloitettiin, mutta työ on vielä varsin alkutekijöissään. Jäsenrekisterin ongelmana on, että siellä ei ole erillistä tietokenttää tätä varten.
- Paikallisyhdistyksien puheenjohtajille ja AKOL:n yhteysopettajille toimitettiin jäsenkirjeet erikseen sähköpostilla.
- Jäsenyhdistysten soittokierrokset toteutettiin keväällä 2020.
- OAJ:n Järjestö- ja viestintätoimikunnassa vaikutettiin jäsenrekisteriohjelman ylläpitotoimintojen kehittämiseen.
- Osallistuttiin OAO:n viestintätoimikunnan toimintaan ja viestintään.
- Paikallisella tasolla jäsenten työhyvinvoinnin parantamista tuettiin tukemalla erilaisia paikallis- ja jäsenyhdistysten työhyvinvointiin liittyviä tapahtumia.
- Luottamusmiehille ja yhdistysaktiiveille järjestettiin OVTES ja AVAINOTES-vuosityöaikawebinaari.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain.

11. AKOL parantaa järjestövalmiusorganisaation toimivuutta ja lisää jäsenistön valmiutta järjestöllisiin toimiin

Tavoitetila:

- AKOL kehittää ja ylläpitää jäsenyhdistysten ja jäsenten järjestövalmiutta OAJ:n tavoitteiden mukaisesti.
- Jäsenryhmien keskinäinen solidaarisuus on vahva.

Toteutus:

- Toteutettiin monia vapaan sivistystyön opettajille suunnattuja tilaisuuksia.
- Osallistuttiin aktiivisesti aikuiskoulutukseen liittyviin keskusteluihin sekä Twitterissä että Facebookissa.
- Luottamusmiehet ja yhdistysaktiivit tiedottivat jäsenyhdistyksille ja jäsenistölle työehtosopimusneuvottelujen tilanteesta.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain.

12. AKOL kehittää yhdistystoimintaa ja järjestörakennetta niin, että toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia huomioidaan entistä paremmin

Tavoitetila:

- Tehostetaan tiedotusta paikallisyhdistyksiin, joissa ei ole AKOL:n jäsentä puheenjohtajana tai hallituksen jäsenenä.
- Vapaan sivistystyön ja paikallisyhdistysten puheenjohtajien yhteyshenkilölista on ajantasainen.
- Jäsen- ja paikallisyhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille tarjotaan koulutusta sekä tietoa järjestörakenteesta ja yhdistystoiminnasta.
- Jäsenyhdistyksissä ja erityisesti siirtymisessä työntajakohtaisiin paikallisyhdistyksiin huomioidaan myös vapaan sivistystyön jäsenet.

Toteutus:

- AKOL:n jäsenkirje toimitettiin sähköpostitse paikallisyhdistyksien puheenjohtajille ja yhteysopettajille. Yhteystietojen saaminen paikallisyhdistyksiltä on ollut hankalaa.
- Järjestökyselyn tuloksia hyödynnettiin koulutustarjontaa suunniteltaessa sekä viestintää kohdennettaessa eri kanaviin ja eri opettajaryhmiin.
- Vaikutettiin OAJ:n järjestöstrategian kehittämiseen ja hallitus tapasi OAJ:n puheenjohtajan Olli Luukkaisen.
- OAJ:n valtuuston ja työryhmien jäsenet osallistuivat OAJ:n järjestötoiminnan uudistamishankkeeseen ja sen kehittämiseen.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain. OAJ:n jäsenrekisteriohjelmassa oli edelleen haasteita.

13. AKOL tekee jäsenyydestä entistä houkuttelevampaa sekä lisää jäsenten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistamalla nykyisiä ja kehittämällä uusia osallistumisen tapoja

Tavoitetila:

- Uusien jäsenten rekrytointi ja jäsenpito on tehokasta.
- AKOL tukee jäsenhankintaa: paikallis- tai jäsenyhdistykset saavat uusista OAJ:n ja AKOL:n jäsenistä liittymislahjan.
- Jäsenten on mahdollista osallistua koulutuksiin etäyhteyden kautta.
- Uudet AKOL:n jäsenet voivat osallistua yhdistysten toimintaan kaikilla tasoilla.
- Viestintämateriaalit päivittyvät ja tarvittaessa tehdään uusia esitteitä.

Toteutus:

- Järjestimme verkkokoulutuksia ja webinaareja ajankohtaisista asioista vuoden aikana muutamia. Osa suunnitelluista webinaareista jouduttiin siirtämään tai peruuttamaan.
- Aloitimme uusien jäsenten rekrytointikampanjan.
- Tuettiin jäsenyhdistysten työhyvinvointitapahtumia.
- Olimme mukana OAO:n osastolla Educa-messuilla.
- Osallistuttiin Kansalaisopistojen liiton KoL ry:n järjestämään Tammiseminaarin.
- Jäsenyyden etuja markkinoitiin jäsenkirjeissä, tapahtumissa ja koulutuksissa.
- Jäsenkirjeitä lähetettiin toimintavuoden aikana 11 kappaletta.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain.

14. AKOL kehittää viestinnän sisältöjä yhä enemmän kanava- ja kohderyhmäkohtaisesti.

Tavoitetila:

- AKOL erottuu viestinnässään muista valtakunnallisista yhdistyksistä.
- AKOL:n viestinnässä näkyvät sopimusaloille asetetut tavoitteet.
- Aktiivijäsenet vievät tietoa kentälle ja heille järjestetään tarvittavaa koulutusta esim. sopimusneuvotteluiden tuloksista.
- Viestintä ja vaikuttaminen päättäjiin on aktiivista.
- Viestintäkanavien käyttöä lisätään edelleen ja tehdään niitä tunnetuksi.
- Viestintä on kohderyhmäkohtaista.
- Puheenjohtajan puolivuosisaukset muodostuvat perinteeksi.
- Jäsenistö kirjoittaa aktiivisesti blogikirjoituksia.

Toteutus:

- Hallituksen jäsenet ja aktiivit olivat mukana OAO:n ja OAJ:n toiminnassa.
- Puheenjohtaja ja hallitusjäsenet tapasivat säännöllisesti OAJ:n toimijoita.
- Sosiaalisen median seuraajamäärät olivat Twitterissä 80 henkilöä, Instagramissa 133 henkilöä ja Facebookissa 610 henkilöä. Kaikkien kanavien seuraajien määrä kasvoi.
- Blogitekstejä julkaistiin vuoden aikana viisi.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin hyvin.

15. AKOL turvaa järjestön toimintasuunnitelman toteutumisen varmistamalla, että järjestön talous on vahva ja vakaa

Tavoitetila:

- AKOL:n talous on vakaa ja tasapainoinen suhteessa jäsenmäärään.
- Toiminnan suunnittelussa huomioidaan realistisesti käytössä olevat varat sekä tuotot.
- Talouden hoito on läpinäkyvää.

Toteutus:

- Hallitus toimi pääosin Teams-verkkokokouksissa COVID-19-pandemian takia.
- COVID-19-pandemia siirsi suunnitellut tapahtumat tulevaisuuteen, mikä vaikutti liiton talouteen positiivisesti.
- AKOL:n omat työryhmät kokoontuivat vain verkkokokousalustoilla.
- AKOL:n sijoitustoimintaa hoidettiin myös OKKA-AKOL-rahaston kautta.
- AKOL sai edelleen varsinaisen kirjanpidon OAJ:stä, jossa toimija vaihtui. AKOL otti tiiviimmin käyttöön erilaisia toimintatapoja, kuten Teams-ohjelmiston Tiimit-alustan. Muussa laskutuksessa otettiin käyttöön sähköinen Netvisor-ohjelmisto. Matkalaskut hoidettiin M2-ohjelman avulla. Näiden käyttö säästi selvästi kaikkien aikaa.
- Talousasiat käsiteltiin aina työvaliokunnassa sekä jokaisessa hallituksen kokouksessa.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin.

16. AKOL uudistaa ammattijärjestötoimintaa vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.

Tavoitetila:

- AKOL:n edustajat ovat vahvasti mukana OAJ:n toimielimissä.
- AKOL on aktiivisesti mukana luomassa ja kehittämässä tulevaisuuden ammattijärjestötoimintaa.
- AKOL vaikuttaa ja edistää paikallis- ja jäsenyhdistyksissä aikuisopettajien asemaa.
- AKOL kehittää omia koulutuksia ja tiedottamista muuttuvien ja ajankohtaisten tarpeiden mukaan.
- Työhyvinvointi on tärkeässä roolissa myös AKOL:n omassa toiminnassa.

Tehdyt toimenpiteet:

- Hallitus keskusteli jäsenyhdistysten tulevaisuuden tarpeista ja odotuksista.
- Työhyvinvoinnin teemaa pidettiin yllä, mutta kaikkia suunniteltuja tapahtumia ja koulutuksia ei valtitsevan COVID-19-pandemian vuoksi pystytty toteuttamaan. Koulutukset yms. järjestettiin etäyhteydellä.
- AKOL:n aktiivit olivat mukana ja vaikuttamassa OAJ:n strategiatyössä ja jäsenemme olivat aktiivisesti mukana paikallis- ja alueyhdistysten toiminnassa.
- Ajankohtaisista asioista tiedotettiin tarpeen mukaan eri viestintäkanavissa ja verkkosivuilla julkaistiin blogeja eri aiheista
- AKOL oli mukana OAJ:n järjestöstrategian ja -toiminnan kehittämistyössä.

Tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin osittain.

AKOL:n, OAO:n ja OAJ:n luottamustehtävissä toimineet vuonna 2020:

Aikuisopettajien liiton AKOL ry:n puheenjohtajana toimi Maarit Rahkola.

AKOL:n hallituksen jäsenet 16.8.2020 saakka:

Elina Byckling (varalla Sari Turunen)
Mika Hyyryläinen (varalla Jori Huovinen)
Petri Karoskoski (varalla Ulla Koukkari-Anttonen)
Pirkko Kuhmonen (varalla Airi Aikio)
Kimmo Liljeroos (varalla Riitta Larné)
Susanna Puustinen (varalla Mika Nurminen)
Mirva Salokorpi (varalla Mari Keituri)

AKOL:n hallituksen jäsenet 17.8.2020 alkaen:

Elina Byckling (varalla Sari Turunen)
Jori Huovinen (varalla Juhani Jussila)
Timo Junkala (varalla Janette Broberg)
Petri Karoskoski (varalla Ulla Koukkari-Anttonen)
Kimmo Liljeroos (ei varajäsentä)
Mika Nurminen (varalla Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi)
Susanna Puustinen (ei varajäsentä)

Liiton varapuheenjohtajana toimi 16.8.2020 saakka Mirva Salokorpi ja 17.8.2020 alkaen Susanna Puustinen.

Liiton sihteerinä toimi Elina Byckling.

Vapaan sivistystyön työryhmän muodostivat 16.8.2020 saakka Riitta Larné ja Mari Keituri. 17.8.2020 alkaen Timo Junkala ja Riitta Larné.

Liiton sähköisestä tiedottamisesta ja kotisivujen ylläpitämisestä vastasivat Elina Byckling ja Kimmo Liljeroos.

Sosiaalisen median päivittämisestä vastasi hallitus.

Koulutuspoliittisen työryhmän vastaavana toimi 16.8.2020 saakka Pirkko Kuhmonen ja jäseninä Petri Karoskoski, Mirva Salokorpi, Sari Turunen ja Ulla Koukkari-Anttonen. 17.8.2020 alkaen vastaavana toimi Petri Karoskoski ja jäseninä Janette Broberg, Ulla Koukkari-Anttonen, Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi ja Sari Turunen. Työryhmään kutsuttuna oli Pirkko Kuhmonen.

Tulo- ja palkkapolitiittisen työryhmän vastaavana toimi 16.8.2020 saakka Susanna Puustinen ja jäseninä Airi Aikio, Mika Hyyryläinen, Riitta Larné ja Mika Nurminen. 17.8.2020 alkaen vastaavana toimi Mika Nurminen ja jäseninä Timo Junkala ja Susanna Puustinen. Työryhmään kutsuttuina olivat Pirkko Kuhmonen ja Riitta Larné.

Järjestö- ja viestintäpolitiittisen työryhmän vastaavana toimi 16.8.2020 saakka Kimmo Liljeroos ja jäseninä Elina Byckling, Jori Huovinen ja Mari Keituri. 17.8.2020 alkaen vastaavana toimi Kimmo Liljeroos ja jäseninä Elina Byckling, Jori Huovinen ja Juhani Jussila.

Liiton tositetarkastajana toimi 16.8.2020 saakka Mika Hyyryläinen ja varalla oli Kimmo Liljeroos. 17.8.2020 alkaen tositetarkastajana toimi Jori Huovinen ja varalla oli Kimmo Liljeroos.

Koulutustiimin vastaavana toimi 16.8.2020 saakka Petri Karoskoski ja jäseninä Jori Huovinen, Pirkko Kuhmonen ja Susanna Puustinen. 17.8.2020 alkaen koulutustiimin asiat liitettiin koulutuspolitiittisen työryhmän vastuulle.

Kansainvälisen toiminnan vastaavana oli 16.8.2020 saakka koko hallitus ja vetäjänä Sari Turunen ja 17.8.2020 alkaen hallitus.

Liiton ruotsinkielisistä palveluista vastasi Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi.

Työelämätoimikuntien asioista vastasi hallitus.

Työehtosopimusneuvojat:

OVTES (ammattillinen): Mirva Salokorpi ja Susanna Puustinen, 17.8.2020 alkaen
Mika Nurminen ja Susanna Puustinen

AVAINOTES (ammattillinen): Kimmo Liljeroos

Sivista: Pirkko Kuhmonen, 17.8.2020 alkaen Elina Byckling

Vapaa sivistystyö: 31.5.2019 saakka Merja Kittelä, Riitta Larne ja Mari Keituri;
1.6.2019 alkaen Riitta Larne ja Mari Keituri sekä 17.8.2020 alkaen Timo Junkala

Työvaliokunnan muodostivat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri sekä tarvittaessa asiantuntijat.

Liiton edustajat eri toimielimissä:

OAJ:n hallituksessa toimi varsinaisena jäsenenä Maarit Rahkola.

OAJ:n valtuustoon kuuluivat varsinaisina jäseninä Riitta Larne ja Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi sekä varajäseninä Kimmo Liljeroos ja Maarit Rahkola. Kyseiset henkilöt ovat myös OAJ:n OAO-valtuustoryhmässä.

OAJ:n aikuiskoulutustyöryhmän puheenjohtajana ja varsinaisena jäsenenä toimi Pirkko Kuhmonen ja varajäsenenä Elina Byckling. Varsinaisina jäseninä toimi Riitta Larne ja varalla Mari Keituri. 1.9.2020 alkaen puheenjohtajana toimi Pirkko Kuhmonen ja varajäsenenä oli Timo Junkala.

Opettajien työttömyyskassan hallituksen jäsenenä toimi Maarit Rahkola.

OAJ:n koulutuspoliittisen toimikunnan varsinaisena jäsenenä toimi Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi. 1.9.2020 alkaen OAJ:n koulutuspoliittisen toimikunnan varajäsenenä toimi Mirva Peltokangas, ent. Salokorpi.

OAJ:n järjestö- ja viestintäpoliittisen toimikunnan varajäsenenä toimi Kimmo Liljeroos. 1.9.2020 alkaen OAJ:n järjestö- ja viestintäpoliittisen toimikunnan varsinaisena jäsenenä toimi Kimmo Liljeroos.

OAJ:n talousvaliokunnan varajäsenenä toimi Maarit Rahkola.

OAJ:n työhyvinvointiryhmän varajäsenenä toimi Airi Aikio. 1.9.2020 alkaen OAJ:n työhyvinvointiryhmän varsinaisena jäsenenä toimi Petri Karoskoski.

OAO:n hallituksessa varsinaisena jäsenenä 31.8.2020 saakka toimi Susanna Puustinen ja varalla oli Elina Byckling. Vapaan sivistystyön edustajana puhe- ja läsnäolo-oikeutettuna toimi Mari Keituri ja varalla Riitta Larne. Lisäksi puheenjohtaja Maarit Rahkola osallistui hallitustyöskentelyyn puhe- ja läsnäolo-oikeutettuna. OAO:n työvaliokunnassa toimi Susanna Puustinen ja viestintätyöryhmässä Mari Keituri. 1.9.2020 alkaen OAO:n hallituksessa varsinaisena jäsenenä toimi Susanna Puustinen ja varalla Elina Byckling. Vapaan sivistystyön edustajana puhe- ja läsnäolo-oikeutettuna toimi Timo Junkala ja varalla Riitta Larne. Lisäksi puheenjohtaja Maarit Rahkola osallistui hallitustyöskentelyyn puhe- ja läsnäolo-oikeutettuna. OAO AVATA-työryhmän puheenjohtajana toimi Susanna Puustinen.

OKKA-säätiön hallituksessa toimi varsinaisena jäsenenä Kimmo Liljeroos.

AKOL osallistui ja järjesti seuraavia koulutuksia ja tapahtumia:

Educa 2020 24.–25.1.2020, paneelikeskustelun vetäminen jatkuvan oppimisen aiheesta AKOL:n vetämänä

Tammiseminaari 30.1.–13.1.2020

AITU 2020 13.–14.2.2020, Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivät, työpaja AKOL:n vetämänä aiheesta Reformin jälkeinen aikuiskoulutus

AKOL:n ja Opettajien työttömyyskassan yhteiskoulutus vapaan sivistystyön tuntiopettajille työttömyysetuuksiin liittyen 11.8.2020

Webinaari OVTES / AVAINOTES C-osion sisältöihin liittyen 6.10.2020

Keskustelutilaisuus kansalaisopistojen OVTES, F-osio, liite 12 työskenteleville opettajille AKOL:n ja OAJ:n neuvottelijoiden kanssa 15.12.2020

Etäpikkujoulut Antti Railion konsertin muodossa jäsenille 18.12.2020

Lisäksi hallituksen jäsenet ja muut jäsenet olivat mukana lukuisissa muissa seminaareissa ja koulutuksissa, lähinnä etätilaisuuksissa COVID-19-pandemian takia.